

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **A. B.** skazanego z art. 223 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 1 czerwca 2023 r. na posiedzeniu bez udziału stron

wniosku pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych o zasądzenie kosztów ustanowienia pełnomocnika w postępowaniu kasacyjnym

na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. w zw. z art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz § 15 ust. 2 w zw. § 11 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 poz. 265 – tekst jednolity ze zmianami)

p o s t a n o w i ł:

zasądzić od skazanego A. B. na rzecz oskarżycieli posiłkowych M. W. oraz M. K. kwoty - po 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) dla każdego z oskarżycieli, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przy sporządzeniu odpowiedzi na kasację.

UZASADNIENIE

W przedmiotowej sprawie pełnomocnik ustanowiony przez oskarżycieli posiłkowych – M. W. i M. K., wniósł do Sądu Najwyższego odpowiedź na kasację obrońcy skazanego A. B. Postanowieniem z 10 maja 2023 r. Sąd Najwyższy oddalił kasację obrońcy jako oczywiście bezzasadną i zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania kasacyjnego. W następstwie tego rozstrzygnięcia pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych – radca prawny M. F. – S., złożyła wniosek o zasądzenie od A. B. na rzecz M. W. i M. K. zwrotu kosztów

ustanowienia pełnomocnika w postępowaniu przed Sądem Najwyższym – według norm przewidzianych prawem, tj. po 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 636 § 1 k.p.k., w sprawach z oskarżenia publicznego, w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego wyłącznie przez oskarżonego lub oskarżyciela posiłkowego, koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi na zasadach ogólnych ten, kto wniósł środek odwoławczy. W oparciu o art. 637a k.p.k. do kosztów postępowania kasacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach postępowania odwoławczego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Skazany w postępowaniu kasacyjnym, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., został zwolniony od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania kasacyjnego, jednak tym zwolnieniem nie są objęte wydatki związane ze zwrotem kosztów zastępstwa procesowego na rzecz oskarżycieli posiłkowych. Stąd też zastosowanie w niniejszej sprawie znajduje art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. stanowiący, iż: do kosztów procesu należą uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika. Powyższe stanowisko potwierdza orzecznictwo Sądu Najwyższego, z którego wynika jednoznacznie, iż Sąd nie może pozbawić oskarżyciela posiłkowego należnego mu od oskarżonego, co do którego wydany został wyrok skazujący, zwrotu kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocnika. Innymi słowy, wynikająca z art. 624 § 1 k.p.k. możliwość zwolnienia oskarżonego lub oskarżyciela posiłkowego w całości lub w części od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych nie odnosi się do kosztów procesu wymienionych w art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2013 r. sygn. II KK 245/12 i cyt. tam orzecznictwo).

Nie ulega zaś wątpliwości, że do uzasadnionych wydatków stron należą koszty zastępstwa procesowego powstałe w związku ze sporządzeniem odpowiedzi na kasację.

Opłaty za czynności pełnomocnika ustala umowa zawarta w tym przypadku przez radcę radcy prawnego z klientem (art. 22⁵ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych; Dz.U.2022.1166 t.j.), jednak gdy chodzi o zasądzenie na

rzecz strony kosztów od przeciwnika procesowego, trzeba uwzględnić treść rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 t.j. ze zm.), którego § 15 ust. 2 stanowi, iż: opłatę w sprawach niewymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w wysokości równej stawce minimalnej, zatem nie przewidziano możliwości wykroczenia poza tę stawkę. Należy zauważyć, że sprawa A. B. w postępowaniu kasacyjnym nie wymagała przeprowadzenia rozprawy (orzeczenie wydano w trybie art. 535 § 3 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron), dlatego też w tym przypadku zastosowanie winien mieć § 15 ust. 2 cyt. wyżej rozporządzenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że z uwagi na brak określenia stawki wynagrodzenia za sporządzenie tzw. odpowiedzi na kasację – przy uwzględnieniu § 20 ww. rozporządzenia – stosować należy przepis § 11 ust. 4 pkt 2 tego rozporządzenia, określający stawki minimalne przewidziane m.in. dla czynności sporządzenia opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji – a zatem czynności najbardziej zbliżonej do sporządzenia odpowiedzi na kasację (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 22 marca 2021 r. sygn. IV KK 574/20 oraz z 28 lipca 2022 r. sygn. II KK 383/21).

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz § 15 ust. 2 w zw. § 11 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 ww. rozporządzenia, należało zasądzić od skazanego na rzecz oskarżycieli posiłkowych kwoty po 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przy sporządzeniu odpowiedzi na kasację.

Z tych względów Sąd Najwyższy, orzekł jak w postanowieniu.

